

Υπόθεση Sen κατά Ολλανδίας¹

Αρνηση συμβαλλόμενου κράτους να επιτρέψει την είσοδο ανήλικου παιδιού του οποίου οι γονείς διαμένουν νόμιμα σ' αυτό έχοντας αναπτύξει περαιτέρω οικογενειακούς δεσμούς – Γέννηση παιδιών στη χώρα υποδοχής που δεν έχουν άλλον πλην της ιθαγένειας δεσμό με τη χώρα καταγωγής – Το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη την ηλικία των παιδιών, την κατάστασή τους στη χώρα καταγωγής και το βαθμό εξάρτησής τους από τους γονείς τους - Διαβίωση στο πολιτισμικό περιβάλλον της χώρας υποδοχής – Επιβάλλεται η εξισορρόπηση των συμφερόντων αφενός των μεταναστών - γονέων και αφετέρου της κοινωνίας της χώρας υποδοχής ως συνόλου – Ανεπίτρεπτο το δίλημμα που τίθεται στους μετανάστες γονείς να επιλέξουν μεταξύ της κατάστασης που δημιούργησαν στη χώρα υποδοχής και της συμβίωσης με τα παιδιά τους που άφησαν στη χώρα καταγωγής.

Εφαρμοστέο δίκαιο :

Άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης «για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (Ν.Δ. 53/1974, ΦΕΚ 256, τ. Α΄), όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο Νο. 11 (Ν. 2400/1996, ΦΕΚ 96, τ. Α΄).

Πραγματικά Περιστατικά: Ο κύριος Zeki Sen, πολίτης Τουρκίας, εισήλθε στην Ολλανδία το 1977, σε ηλικία δώδεκα ετών, στο πλαίσιο της διαδικασίας οικογενειακής συνένωσης. Έκτοτε είναι μόνιμα εγκατεστημένος στη χώρα αυτή. Το 1982 παντρεύτηκε στην Τουρκία την κυρία Gülden Sen, η οποία μετά το γάμο συνέχισε να ζει στη χώρα καταγωγής της. Στις 8.8.1983 γεννήθηκε στην Τουρκία η τρίτη προσφεύγουσα, η κόρη του ζεύγους, Sinem Sen.

Το 1986, η κυρία Sen συνενώθηκε στην Ολλανδία με το σύζυγό της αφού εμπιστεύθηκε την επιμέλεια της κόρης της και τρίτης προσφεύγουσας στην αδερφή της και στο γαμπρό της. Ικανοποιώντας σχετικό αίτημά της ο Υπουργός Δικαιοσύνης της Ολλανδίας της χορήγησε άδεια διαμονής. Στις 14.11.1990 γεννήθηκε στο Ρότερνταμ το δεύτερο παιδί της οικογένειας, ο Cansu. Στις 26.10.1992, ο κύριος Sen υπέβαλε για την κόρη του Sinem αίτημα για χορήγηση θεώρησης εισόδου για προσωρινή διαμονή. Εξήγησαν ότι δεν υπέβαλαν το σχετικό αίτημα νωρίτερα λόγω προβλημάτων οικογενειακής φύσης. Σε αντίθεση με τη σύζυγό του ο κύριος Sen δεν ήθελε να συνενωθεί η πρωτότοκη κόρη του με την υπόλοιπη οικογένεια στην Ολλανδία. Εντέλει το 1992 υπέκυψε στην επιθυμία της συζύγου του.

Στις 15.12.1992 το Υπουργείο Εξωτερικών απέρριψε την αίτηση. Υπογράμμισε κατ' αρχήν ότι η Sinem θα διέμενε στην Ολλανδία περισσότερο από τρεις μήνες (ανώτατη περίοδος ισχύος μιας θεώρησης εισόδου προσωρινής ισχύος) και άρα έπρεπε να εξεταστεί η σχετική αίτηση υπό το φως των ισχυουσών διατάξεων για τις άδειες παραμονής επί σκοπώ οικογενειακής συνένωσης. Σχετικά πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο νόμος περί αλλοδαπών επιτρέπει την απόρριψη χορήγησης άδειας παραμονής για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Υπενθύμισε ότι η Ολλανδία, χώρα πυκνοκατοικημένη, εφαρμόζει περιοριστική μεταναστευτική πολιτική λαμβάνοντας υπόψη τον πληθυσμό και την απασχόληση και δεν δέχεται την διαμονή αλλοδαπών στο έδαφός της παρά μόνον στην περίπτωση που υποχρεούται βάσει διατάξεων του διεθνούς δικαίου και εφόσον εξυπηρετεί τα «ουσιαστικά συμφέροντα της χώρας» ή δικαιολογείται από «επιτακτικούς λόγους ανθρωπιστικής φύσης».

Ο Υπουργός εξέφρασε την άποψη ότι η μικρή Sinem δεν πληρούσε τις προβλεπόμενες από την εθνική νομοθεσία προϋποθέσεις εισόδου στη χώρα και ειδικότερα αυτές που αφορούσαν στην οικογενειακή συνένωση. Εκτίμησε στην πραγματικότητα ότι δεν ανήκει στον πυρήνα της οικογένειας των γονέων της στο μέτρο που μετά την αναχώρηση της μητέρας της από την Τουρκία αποτελούσε μέρος της οικογένειας της θείας της. Επιπλέον, από τα στοιχεία του φακέλου δεν αποδεικνύεται ότι οι γονείς της συνεισφέρουν με οποιονδήποτε τρόπο ή οικονομικά, στην ανατροφή της κόρης τους. Ουδέποτε είχαν ζητήσει επίδομα για την κόρη τους.

Αξιολογώντας τη σχετική αίτηση υπό το φως του άρθρου 8 της Σύμβασης ο Υπουργός έκρινε ότι οι ολλανδικές αρχές δεν είχαν καμιά θετική υποχρέωση να χορηγήσουν την αιτούμενη άδεια διαμονής, υπενθυμίζοντας ότι δεν επρόκειτο για ανάκληση μιας άδειας που είχε καταστήσει δυνατή την οικογενειακή συνένωση των γονέων με την κόρη τους. Τέλος εκτίμησε ότι δεν συνέτρεχαν ανθρωπιστικοί λόγοι ικανοί να δικαιολογήσουν τη χορήγηση της άδειας.

¹ Δημοσιευμένη στην [Επετηρίδα Δικαίου Προσφύγων και Αλλοδαπών 2003](#), εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή.

Την 1η Φεβρουαρίου 1993 οι γονείς της Sinem ζήτησαν την επανεξέταση της απόφασης από τον Υπουργό Εξωτερικών, ο οποίος στις 10.5.1993 απέρριψε το αίτημά τους μετά από προσωπική συνέντευξη που διεξήχθη στις 10.4.1993.

Εκτός από τους λόγους που είχε επικαλεστεί στην απόφαση της 15.12.1992 ο Υπουργός εκτίμησε ότι η επίσκεψη των γονέων της Sinem στην Τουρκία, τρεις φορές από το 1986 έως το 1993, δεν αποδεικνυε την ύπαρξη οικογενειακής ζωής τα έξη χρόνια που ζούσε με τη θεία της. Εξέφρασε επίσης την άποψη ότι δεν ήταν πειστικός ο λόγος για τον οποίον οι προσφεύγοντες ανέθεσαν την επιμέλεια της κόρης τους στη θεία της: ισχυρίστηκαν ότι αντιμετώπιζαν προβλήματα οικογενειακής φύσης αλλά η αίτηση για χορήγηση θεώρησης εισόδου προσωρινής διαμονής υποβλήθηκε στις 26.10.1992, ενώ ο κύριος και η κυρία Sen υποστήριξαν ότι είχαν επιλύσει τα προβλήματα της σχέσης τους από το 1990. Απαντώντας στον ισχυρισμό των γονέων Sen, σύμφωνα με τον οποίον κανείς δεν μπορούσε να αναλάβει την επιμέλεια της Sinem στην Τουρκία επειδή η θεία της ήταν καταθλιπτική και η γιαγιά της άρρωστη, ο Υπουργός εκτίμησε ότι ο κύριος και η κυρία Sen είχαν στην Τουρκία οικογένεια που θα μπορούσε να ανταποκριθεί στις ανάγκες της φροντίδας της κόρης τους. Ο κύριος Sen έχει τους δύο αδερφούς του. Μπορεί ο πρώτος αδερφός του να είναι ο σύζυγος της θείας που ανέλαβε την επιμέλεια της κόρης του, αλλά κάλλιστα μπορούσε να αναταθεί η φροντίδα της Sinem στο δεύτερο αδερφό του, πατέρα έξη παιδιών. Επιπλέον, ο πατέρας του κυρίου Sen ζούσε στην Τουρκία εννέα μήνες το χρόνο. Τέλος, ο Υπουργός διαπίστωσε ότι η κύριος Sen δεν κατέθεσε κατά τη συνέντευξη αποδεικτικά στοιχεία για την οικονομική στήριξη που παρείχε στην κόρη του που ζούσε στην Τουρκία μέσω του πατέρα του.

Στις 4.6.1993 ο κύριος και η κυρία Sen άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας. Ισχυρίστηκαν ότι τα προβλήματα της σχέσης τους λύθηκαν το 1991 και όχι το 1990 και κατέθεσαν έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία για την κατάθλιψη από την οποία υπέφερε ο θεία της Sinem. Μεταξύ αυτών την από 5.5.1993 δήλωση της θείας από την οποία προκύπτει ότι δεν μπορούσε πλέον να φροντίζει την ανιψιά της που ζούσε μαζί της από τη γέννησή της, δηλαδή για δέκα χρόνια. Η κυρία Sen επέμεινε ότι ουδέποτε είχε την πρόθεση να εμπιστευθεί οριστικά την κόρη της στην αδερφή της.

Στις 21.12.1994 γεννήθηκε στην Ολλανδία το τρίτο παιδί του κυρίου και της κυρίας Sen, ο Can.

Η προσφυγή απορρίφθηκε με απόφαση της 14.12.1995 που εκδόθηκε από το διοικητικό δικαστήριο στο οποίο παρέπεμψε την υπόθεση το Συμβούλιο Επικρατείας.

Στο μεταξύ, με απόφαση της 18.10.1995 και από το τρίτο τρίμηνο του 1995 η Τράπεζα Κοινωνικών Ασφαλίσεων άρχισε να καταβάλλει στους προσφεύγοντες επίδομα για τη Sinem. Επιπλέον, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του κυρίου και της κυρίας Sen το καλοκαίρι του 1995 πέρασαν τις διακοπές τους στην Τουρκία. Προσθέτουν ότι από το 1986 επισκέφθηκαν κατ' επανάληψη την Τουρκία, κάθε φορά για διάστημα περίπου έξη εβδομάδων.

Ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ο κύριος και η κυρία Sen ισχυρίστηκαν ότι η Ολλανδία παραβίασε το άρθρο 8 της Σύμβασης επειδή αρνήθηκε να χορηγήσει στην ανήλικη κόρη τους Sinem θεώρηση εισόδου για προσωρινή διαμονή. Σε αντίθεση με τις ολλανδικές αρχές εκτιμούν ότι η εφαρμογή του άρθρου 8 της Σύμβασης συνεπάγεται την ικανοποίηση του αιτήματός τους για χορήγηση θεώρησης εισόδου προσωρινής διαμονής στην κόρη τους Sinem προκειμένου να αναπτύξουν την οικογενειακή ζωή τους όπως έχουν αποφασίσει.

Νόμω Βάσιμο: Κάθε παιδί που γεννιέται σε γάμο αποτελεί «νομικά» μέρος αυτής της σχέσης. Από τη γέννησή του και με βάση αυτή, ιδρύεται μεταξύ του παιδιού και των γονέων του ένας δεσμός που αποτελεί «οικογενειακή ζωή» και τον οποίον μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να διασπάσουν μεταγενέστερα γεγονότα.

Σκεπτικό: Επί της παραβίασης του άρθρου 8 παρ. 1 της ΕυρΣΔΑ

Αποτελεί η σχέση που συνδέει το ζεύγος Sen με την κόρη τους Sinem «οικογενειακή ζωή»; 28. Η ολλανδική κυβέρνηση αναγνωρίζει την ύπαρξη «οικογενειακής ζωής» μεταξύ των προσφευγόντων. Σχετικά, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι κάθε παιδί που γεννιέται σε γάμο αποτελεί «νομικά» μέρος αυτής της σχέσης. Από τη γέννησή του και με βάση αυτή, ιδρύεται μεταξύ του παιδιού και των γονέων του ένας δεσμός που αποτελεί «οικογενειακή ζωή» και τον οποίον μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να διασπάσουν μεταγενέστερα γεγονότα. Η κυβέρνηση δέχεται ότι στην υπό κρίση υπόθεση δεν συντρέχουν παρόμοιες εξαιρετικές περιστάσεις και ότι οι προσφεύγοντες αποδεικνύουν την ύπαρξη οικογενειακής ζωής.

Η υπόθεση αφορά μια «επέμβαση» στο δικαίωμα των γονέων και της κόρης τους για σεβασμό της

«οικογενειακής ζωής τους» ή διαφορετικά πρόκειται για παράλειψη της Ολλανδίας να συμμορφωθεί με «θετική υποχρέωση»; 29. Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι η άρνηση της Ολλανδίας να χορηγήσει στην κόρη τους Sinem θεώρηση εισόδου για προσωρινή διαμονή αποτελεί «επέμβαση» στην άσκηση του δικαιώματός τους για σεβασμό της οικογενειακής ζωής τους. Τη θέση αυτή υποστηρίζει και η κυβέρνηση της Τουρκίας.

30...31. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 8 εμπεριέχει θετικές υποχρεώσεις εγγενείς του πραγματικού «σεβασμού» της οικογενειακής ζωής. Οι αρχές που εφαρμόζονται σε παρόμοιες υποχρεώσεις είναι παρόμοιες με αυτές που διέπουν τις αρνητικές υποχρεώσεις. Και στις δύο περιπτώσεις πρέπει να ληφθεί υπόψη η δίκαιη εξισορρόπηση των αντιμαχόμενων συμφερόντων, του ατόμου αφενός και της κοινωνίας ως συνόλου αφετέρου. Και στις δύο περιπτώσεις το κράτος απολαμβάνει κάποιο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας.

32. Κατά συνέπεια το Δικαστήριο καλείται να καθορίσει εάν οι ολλανδικές αρχές είχαν τη θετική υποχρέωση να επιτρέψουν στην Sinem να διαμείνει με τους γονείς της στην Ολλανδία παρέχοντας έτσι στους προσφεύγοντες τη δυνατότητα να διατηρήσουν και να αναπτύξουν την οικογενειακή ζωή τους στην επικράτεια αυτής της χώρας.

Παρέλειψε η Ολλανδία να συμμορφωθεί με μια «θετική υποχρέωση»; 33. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η Ολλανδία παρέλειψε να συμμορφωθεί με μια θετική υποχρέωση: να χορηγήσει στη Sinem θεώρηση εισόδου προσωρινής διαμονής.

34...35...36. Προκειμένου να καθορίσει την έκταση των υποχρεώσεων του συμβαλλόμενου κράτους το Δικαστήριο καλείται να εξετάσει τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεση στηριζόμενο στις αρχές που διατύπωσε στις αποφάσεις Gül και Ahmut:

«α) Η έκταση της υποχρέωσης του κράτους να δεχθεί στο έδαφός του τους γονείς των μεταναστών εξαρτάται από την κατάσταση των ενδιαφερομένων και το γενικό συμφέρον,

β) Σύμφωνα με αναγνωρισμένη αρχή του διεθνούς δικαίου τα κράτη έχουν το δικαίωμα, χωρίς να παραβιάζουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει με τις διεθνείς συμβάσεις, να ελέγχουν την είσοδο των αλλοδαπών στο έδαφός τους,

γ) Στο πλαίσιο της μετανάστευσης δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το άρθρο 8 της Σύμβασης επιβάλλει στα συμβαλλόμενα κράτη τη γενική υποχρέωση να σεβαστούν την επιλογή των συζύγων όσον αφορά στην κοινή τους εστία και να επιτρέπουν την οικογενειακή συνένωση στο έδαφός τους».

37. Στην ανάλυσή του το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του την ηλικία των ενδιαφερομένων παιδιών, την κατάστασή τους στη χώρα καταγωγής και το βαθμό εξάρτησής τους από τους γονείς τους. Στην πραγματικότητα, δεν μπορεί να αναλυθεί το ζήτημα μόνον από την άποψη της μετανάστευσης, συγκρίνοντας αυτήν την κατάσταση με αυτήν των αλλοδαπών που δημιούργησαν οικογενειακούς δεσμούς αφού εγκαταστάθηκαν στη χώρα υποδοχής.

38. Η υπό κρίση υπόθεση παρουσιάζει αρκετά κοινά σημεία με την κατάσταση που εξετάστηκε κατά την εκδίκαση της υπόθεσης Ahmut, όπου το Δικαστήριο δεν διαπίστωσε παραβίαση του άρθρου 8 της Σύμβασης.

39. Όπως και στην υπόθεση Ahmut η χωριστή κατοικία των προσφευγόντων είναι αποτέλεσμα της απόφασης, που έλαβαν οι γονείς όταν η κυρία Sen συνενώθηκε με το σύζυγό της στην Ολλανδία και οι προσφεύγοντες δεν εμποδίζονται να διατηρήσουν το βαθμό της οικογενειακής ζωής που οι γονείς επέλεξαν το 1986. Από το 1986, μετά την αναχώρηση της μητέρας για την Ολλανδία, τη Sinem φρόντιζε η θεία της και ο θείος της. Έζησε όλη τη ζωή της στην Τουρκία και κατά συνέπεια έχει σταθερούς δεσμούς με το γλωσσολογικό και πολιτισμικό περιβάλλον αυτής της χώρας όπου κατοικεί η ευρύτερη οικογένειά της, δηλαδή οι δύο θείοι της και οι δύο θείες της και τα ξαδέρφια της καθώς και ο παππούς της που διαμένει τακτικά στη χώρα αυτή.

Όμως, σε αντίθεση με την υπόθεση Ahmut το Δικαστήριο θεωρεί ότι στην υπό κρίση υπόθεση υπάρχει ένα σημαντικό εμπόδιο για την επιστροφή της οικογένειας Sen στην Τουρκία. Στον κύριο Sen έχει αναγνωριστεί το δικαίωμα μόνιμης εγκατάστασης στην Ολλανδία και στην κυρία Sen έχει χορηγηθεί άδεια παραμονής λόγω του γάμου της με αλλοδαπό που είναι κάτοχος άδειας μόνιμης εγκατάστασης στη χώρα αυτή. Αναγνωρίζεται λοιπόν ότι ο κύριος και η κυρία Sen έχουν συζυγική ζωή στην Ολλανδία, όπου διαμένουν νόμιμα για πολλά χρόνια και γεννήθηκαν το δεύτερο και τρίτο παιδί τους το 1990 και 1994 αντίστοιχα. Αυτά τα δύο παιδιά που έχουν ζήσει μόνον στην Ολλανδία, στο πολιτισμικό περιβάλλον αυτής της

χώρας όπου πηγαίνουν σχολείο έχουν ελάχιστους ή κανένα δεσμό, πλην την ιθαγένεια, με τη χώρα καταγωγής τους. Κατά συνέπεια, υπάρχει σοβαρός λόγος που κωλύει τη μεταφορά της οικογενειακής ζωής στην Τουρκία. Υπ' αυτές τις συνθήκες η άφιξη της Sinem στην Ολλανδία αποτελεί το προσφορότερο μέσο για την ανάπτυξη οικογενειακής ζωής, δεδομένου ότι είναι, λαμβανομένης υπόψη της ηλικίας της, επιτακτική η ανάγκη να ενσωματωθεί στο οικογενειακό πλαίσιο των γονέων της, που είναι κατάλληλοι και διατεθειμένοι να τη φροντίσουν. Είναι αλήθεια ότι οι προσφεύγοντες επέλεξαν να αφήσουν την πρωτότοκη κόρη τους στην Τουρκία, αφού το 1986, τρία χρόνια μετά τη γέννησή της, η κυρία Sen αποφάσισε να συνενωθεί με το σύζυγό της στην Ολλανδία. Αυτή η εξέλιξη, που έλαβε χώρα στην πρώιμη παιδική ηλικία της Sinem δεν μπορεί να εκληφθεί ως ανέκκλητη απόφαση των γονέων της να καθορίσουν δια παντός τον τόπο κατοικίας της στην Τουρκία και να διατηρήσουν μαζί της περιστασιακές και χαλαρές σχέσεις απαρνούμενοι οριστικά τη συντροφιά της και εγκαταλείποντας κάθε ιδέα οικογενειακής συνένωσης. Η διαπίστωση αυτή ισχύει και για την αδυναμία των προσφευγόντων να αποδείξουν ότι συνεισέφεραν οικονομικά στη φροντίδα της κόρης τους.

40. Υποχρεώνοντας τους προσφεύγοντες να επιλέξουν μεταξύ της άρνησης της κατάστασης που δημιουργήσαν στην Ολλανδία και της συνένωσης με την κόρη τους η Ολλανδία παρέλειψε να εξισορροπήσει δίκαια αφενός τα συμφέροντα των προσφευγόντων και αφετέρου το εθνικό συμφέρον για έλεγχο της μετανάστευσης. Το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν είναι αναγκαίο να εξετάσει εάν η οικογένεια της Sinem που ζει στην Τουρκία είναι διατεθειμένη και κατάλληλη για να την φροντίζει.

Το Δικαστήριο απεφάνθη ομόφωνα ότι η Ολλανδία παραβίασε στην υπό κρίση υπόθεση το άρθρο 8 της Σύμβασης.

Σύμφωνη γνώμη του Δικαστή Türmen: Υποστηρίζω την άποψη σύμφωνα με την οποία η άρνηση των ολλανδικών αρχών να επιτρέψουν τη συνένωση της εννιάχρονης Sinem με την οικογένειά της που είναι εγκατεστημένη στην Ολλανδία δεν εξισορρόπησε δίκαια τα αντιμαχόμενα συμφέροντα αφενός των προσφευγόντων και αφετέρου της κοινωνίας ως συνόλου. Όμως δεν μπορώ να συνυπογράψω το σκεπτικό που υιοθέτησε το Δικαστήριο.

Η διαπίστωση της παραβίασης στηρίζεται ουσιαστικά σε ένα πραγματικό γεγονός: στη γέννηση των δύο παιδιών του ζεύγους Sen στην Ολλανδία. Τα παιδιά αυτά ζουν στο πολιτισμικό περιβάλλον αυτού του κράτους και δεν έχουν άλλο δεσμό με τη χώρα καταγωγής τους πλην της ιθαγένειάς τους. Κατά το Δικαστήριο αυτό το πραγματικό γεγονός κωλύει την εγκατάσταση της οικογένειας Sen στην Τουρκία και κατά συνέπεια η άρνηση χορήγησης τίτλου διαμονής στην Sinem είναι δυσανάλογη.

Πρέπει κατά συνέπεια να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι εάν η Sinem ήταν το μοναδικό παιδί του ζεύγους Sen το Δικαστήριο θα είχε αποφασίσει όπως στην υπόθεση Ahmet, κρίνοντας ότι οι ολλανδικές αρχές εύλογα μπορούσαν να απαιτήσουν από το ζεύγος Sen να εγκαταλείψει τη χώρα υποδοχής προκειμένου να συνενωθεί με τη Sen.

Κατά την άποψή μου παρόμοιοι περιορισμοί στο δικαίωμα για οικογενειακή συνένωση δεν μπορεί να τίθενται στους «μετανάστες που έχοντας ήδη δημιουργήσει οικογένεια, την αφήνουν στη χώρα καταγωγής». Μια απόφαση τόσο σοβαρή όσο αυτή που εκδόθηκε από τις αρχές της Ολλανδίας αποδεικνύει ένα περιοριστικό πνεύμα που δεν είναι σύμφωνο με την έννοια της Σύμβασης και των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Αναφέρομαι σχετικά στην άποψη της μειοψηφίας του Δικαστή Martens στις προαναφερόμενες υποθέσεις Gül κατά Ελβετίας και Ahmet κατά Ολλανδίας. Όπως και ο Δικαστής Martens, εκτιμώ ότι στις περιπτώσεις όπου ο πατέρας και η μητέρα έχουν αποκτήσει καθεστώς μόνιμου κατοίκου σε μια χώρα και επιθυμούν να συνενωθούν με τα παιδιά τους που προσωρινά άφησαν στη χώρα καταγωγής είναι *per se* παράλογο, αν όχι απάνθρωπο, να αναγκαστούν να επιλέξουν μεταξύ της αναχώρησης από τη χώρα υποδοχής όπου έχουν δημιουργήσει μια κατάσταση και έχουν εγκατασταθεί και της άρνησης της συντροφιάς των παιδιών τους, που αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της οικογενειακής ζωής.